

แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล
ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
(พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล
เป็นเกษตรอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

เรียบเรียงโดย สำนักงานสภาเก

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผลของโครงการ

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่ง คือ เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่องได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่จากระดับล่างสู่ระดับบน มีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตั้งแต่ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นลำดับ จนเป็นแผนพัฒนาเกษตรกรรมในระดับประเทศ ในการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมดังกล่าวครั้งนั้นมุ่งเน้นให้ความสำคัญพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน ตำบลอย่างมาก เพราะถือเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทุกเรื่องทุกสาขาทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ ที่ได้จากพื้นที่เหล่านั้นถือเป็นข้อมูลจริงที่เกิดจากปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรโดยตรง ในเรื่องที่มีความเร่งด่วนสภาเกษตรกรแห่งชาติได้ให้ความสำคัญเร่งนำเสนอรัฐบาลในลักษณะข้อเสนอเชิงนโยบายและพบว่าเมื่อเวลาผ่านไปปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ สภาเกษตรกรแห่งชาติจึงได้หยิบยกเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลขึ้นมาดำเนินการอีกครั้ง โดยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนชุมชนระดับตำบลร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้วยตนเองส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมในการพัฒนาแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ในรูปของการจัดการตนเองพัฒนาเกษตรกรรมให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร และสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางการเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐ และภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นดำเนินการใน ๕ เรื่องหลักให้บังเกิดผลแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ปัญหาหนี้สิน ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาราคาสินค้าเกษตร เรื่องสวัสดิการเกษตรกร สิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม พื้นที่ดำเนินการอำเภอละ ๑ ตำบล และหลังจากที่สภาเกษตรกรได้ดำเนินการเรื่องนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๖ เรื่อง ได้แก่ การลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรอินทรีย์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และธนาคารสินค้าเกษตร ซึ่งได้มุ่งเน้นพื้นที่ดำเนินการในระดับตำบลเช่นเดียวกับโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัดกำลังดำเนินการอยู่

อย่างไรก็ตามสภาเกษตรกรแห่งชาติเห็นว่าการจะแก้ไขปัญหาการเกษตรของประเทศได้นั้นต้องมีการดำเนินงานในลักษณะของการรวมกลุ่ม และส่งเสริมการรวมกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ โดยเริ่มจากกลุ่มขนาดเล็กระดับหมู่บ้าน ตำบล ส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในลักษณะของเกษตรอุตสาหกรรม หรือ SMEs เกษตร ซึ่งการที่จะพัฒนาสู่ความเข้มแข็งในระดับนั้นได้ จำเป็นต้องสนับสนุนให้กลุ่มหรือชุมชนมีแผนปฏิบัติงาน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการวางแผน มีการสร้างผู้นำ สร้างคนในชุมชนหรือกลุ่มองค์กร ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถจัดทำแผน มีการสร้างผู้นำ สร้างคนในชุมชนหรือกลุ่มองค์กร ให้มีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถจัดทำแผนงาน กำหนดวิธีการ เป้าหมายการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญให้กับเศรษฐกิจฐานรากระดับตำบลอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จึงได้รวบรวมโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล กับโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรเข้าไว้ด้วยกัน เป็นกิจกรรมภายใต้ “โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม”

2.วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร

๒.๒ จัดตั้งองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ในพื้นที่หรือพัฒนาแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรเดิม และเชื่อมโยงเครือข่าย

๒.๓ ปรับปรุงระบบการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรของเกษตรกรในตำบล โดยอาศัยแผนพัฒนาเกษตรกรรม การบริหารจัดการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม และ SMEs เกษตร เปลี่ยนแปลงจากเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นเกษตรสมัยใหม่เน้นบริหารจัดการและเทคโนโลยี สร้างเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการ

๓.เป้าหมายของโครงการ

๓.๑ ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล จำนวน ๑๐ ตำบล

๓.๒ สร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตร ๑๐ ตำบล

๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตร พัฒนาเป็น เกษตรอุตสาหกรรมหรือ SME เกษตร จำนวน ๑๐ องค์กร

3.บริบททั่วไปของจังหวัดราชบุรี

"จังหวัดราชบุรี"มีชื่ออันเป็นมงคลยิ่ง หมายถึง “เมืองพระราชา” เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและขุดค้นของนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี พบว่าดินแดน แถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัย และมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุจำนวนมากทำให้เชื่อได้ว่ามีผู้คนตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ตั้งแต่ยุคหินกลาง ตลอดจนได้ค้นพบเมืองโบราณสมัยทวารวดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้เคยดำรงตำแหน่งหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ซึ่งในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าเมืองราชบุรีเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญเป็นสมรภูมิการรบหลายสมัย โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้ยกทัพมาตั้งรับศึกพม่าในเขตราชบุรีหลายครั้งครั้งที่สำคัญที่สุด คือ สงครามเก้าทัพ

ต่อมา พ.ศ. 2360 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างกำแพงเมืองใหม่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลองตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พ.ศ. 2437 ได้ทรงเปลี่ยนการปกครองส่วนภูมิภาค โดยรวมหัวเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกันตั้งขึ้นเป็นมณฑล และได้รวมเมืองราชบุรี เมืองกาญจนบุรี เมืองสมุทรสงครามเมืองเพชรบุรี เมืองปราณบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ รวม 6 เมือง ตั้งขึ้นเป็นมณฑลราชบุรี โดยตั้งที่บัญชาการมณฑล ณ เมืองราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง (ต่อมาเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดราชบุรีหลังเก่าและ ในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี) และในปี พ.ศ. 2440 ได้ย้ายที่บัญชาการจากฝั่งซ้ายกลับมาตั้งรวมอยู่แห่งเดียวกับศาลาว่าการมณฑลราชบุรีทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลองจนถึง พ.ศ.2476 เมื่อได้มีการยกเลิกการปกครองแบบมณฑลทั้งหมด มณฑลราชบุรีจึงถูกยกเลิกและคงฐานะเป็น "จังหวัดราชบุรี" จนถึงปัจจุบัน

ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลางด้านตะวันตกที่มีภูมิประเทศหลากหลาย จากพื้นที่ราบราบลุ่มแม่น้ำแม่กลองสู่ภูเขาสูง มีเทือกเขาตะนาวศรีทอดตัวยาวเป็นแนวพรมแดนไทย-เมียนมาร์ตั้งอยู่ละติจูดที่ 13 องศา 09 ลิปดาเหนือ ถึง 13 องศา 57 ลิปดาเหนือ และลองติจูด 99 องศา 10 ลิปดาตะวันออก ถึง 100 องศา 03 ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งหมด 5,196.462 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,247,789 ไร่ เป็นร้อยละ 1.01 ของประเทศ และอันดับที่ 42 ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลขที่ 4 ประมาณ 100 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกาจังหวัดกาญจนบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเขาย้อย และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสน อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอสามปราชญ์จังหวัดนครปฐม

อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางคนที อำเภออัมพวา จังหวัด

สมุทรสงคราม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรีแบ่งตามระดับความสูงของพื้นที่ โดยพื้นที่ของจังหวัดส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 เป็นพื้นที่ราบและราบลุ่ม ระดับความสูงต่ำกว่า 100 เมตร เนือระดับน้ำทะเลปานกลาง พบมากทางด้านตะวันออกบริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอปากท่อและอำเภอวัดเพลง

ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางลาดมาทางตะวันตกเป็นที่ลาดเชิงเนินและที่ลาดเชิงเขา ระดับความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง 100 - 750 เมตร เนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มีแม่น้ำภาชีและลำห้วยสาขาเป็นสายน้ำหลักพบในเขตอำเภอสวนผึ้งอำเภอบ้านคาอำเภोजอมบึงและด้านตะวันตกของอำเภอปากท่ออำเภอเมืองฯอำเภอโพธารามและอำเภอบ้านโป่งสำหรับพื้นที่ภูเขาสูง ระดับความสูงตั้งแต่ 750 เมตรขึ้นไป พบกระจายเป็นกลุ่มทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณชายแดนมีเทือกเขาตะนาวศรีที่สูงชันด้านตะวันตกติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และเขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรีมีสภาพเป็นเทือกเขาสูงอุดมด้วยป่าดิบป่าเบญจพรรณป่าเต็งรังและป่าไผ่พบในเขตอำเภอสวนผึ้งอำเภอบ้านคาและอำเภอปากท่อด้านตะวันตก

สภาพภูมิประเทศแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะคือ

(1) **พื้นที่ภูเขาสูง** ได้แก่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกติดกับสหภาพพม่าและเขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรีมีสภาพเป็นเทือกเขาสูงอุดมด้วยป่าดิบป่าเบญจพรรณป่าเต็งรังและป่าไผ่ในระดับความสูงตั้งแต่ 200 เมตรถึง 1,100 เมตรในเขตอำเภอสวนผึ้งอำเภอบ้านคาและ อำเภอปากท่อด้านตะวันตก

(2) **พื้นที่ราบสูง** ได้แก่บริเวณถัดจากบริเวณเทือกเขามาทางด้านตะวันออกจนถึงตอนกลางของพื้นที่จังหวัดมีลักษณะเป็นที่ราบสูงและที่เนินลาดมีแม่น้ำภาชีและลำห้วยสาขาเป็นสายน้ำหลักสภาพเนื้อดินเป็นดินปนทรายมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินค่อนข้างสูงถึงปานกลางอยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้งอำเภอบ้านคาอำเภोजอมบึงและด้านตะวันตกของอำเภอปากท่ออำเภอเมืองฯอำเภอโพธารามและอำเภอบ้านโป่ง

(3) **ที่ราบลุ่ม** ได้แก่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลองและด้านตะวันออกของจังหวัดเนื้อดินเป็นดินร่วนและดินร่วนปนดินเหนียวมีความอุดมสมบูรณ์ซึ่งมีระบบชลประทานครอบคลุมทั่วพื้นที่ได้แก่บริเวณเขตอำเภอบ้านโป่งอำเภอโพธารามอำเภอบางแพอำเภอเมืองฯและอำเภอปากท่อ

(4) **ที่ราบลุ่มต่ำ** ได้แก่บริเวณตอนปลายของแม่น้ำแม่กลองที่เชื่อมต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1- 2 เมตรดินมีความสมบูรณ์เหมาะแก่การทำสวนผักผลไม้

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ทำให้พื้นที่ที่ติดกับเทือกเขามีฝนตกน้อย โดยฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน และมักทิ้งช่วงในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ทำให้สภาพอากาศของราชบุรีมี 3 ฤดู คือฤดูฝน มี 2 ช่วง ช่วงแรก เริ่มเดือน

พฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม ช่วงที่สอง เดือนกันยายนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน ช่วงนี้ได้รับอิทธิพลจากร่องมรสุมที่เลื่อนลงมาจากทางภาคเหนือมาปะทะแนวเทือกเขาตะนาวศรีทำให้มีฝนตกชุกและตกหนักแถบอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และอำเภอโพธาราม ทำให้เกิดอุทกภัยและน้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาเป็นประจำทุกปีจากข้อมูลปริมาณน้ำฝนของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดราชบุรี พบว่า ปริมาณฝนมากที่สุดต่อเดือน วัดได้ 441.5 มิลลิเมตร เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 ปริมาณฝนมากที่สุดต่อปี วัดได้ 1,513.1 มิลลิเมตร เมื่อปี พ.ศ. 2539 และปริมาณฝนน้อยที่สุดต่อปี วัดได้ 902.7 มิลลิเมตร เมื่อปี พ.ศ.2536ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ จากข้อมูลอุณหภูมิของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดราชบุรี อุณหภูมิต่ำที่สุดวัดได้ 9.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2542ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน จากข้อมูลอุณหภูมิของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดราชบุรี อุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 41.5 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559

ข้อมูลการปกครอง/ประชากรและชาติพันธุ์

เขตการปกครองจังหวัดราชบุรี แบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 101 ตำบล 977 หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 30 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 77 แห่ง

ตาราง : แสดงเขตการปกครองจังหวัดราชบุรี

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตั้งเมื่อ	จำนวน		การปกครองส่วนท้องถิ่น		
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
1	เมืองราชบุรี	430.298	ร.ศ.118	21	187	1	4	17
2	บ้านโป่ง	366.559	ร.ศ.114	14	183	2	4	11
3	โพธาราม	417.009	พ.ศ. 2436	18	156	1	8	11
4	ดำเนินสะดวก	210.271	พ.ศ.2454	13	105		5	8

5	ปากท่อ	757.835	ร.ศ.118	12	85		2	10
6	จอมบึง	772.054	พ.ศ. 2438	6	90		2	6
7	บางแพ	172.597	พ.ศ. 2457	7	65		2	4
8	วัดเพลง	37.892	พ.ศ. 2499	3	28		1	3
9	สวนผึ้ง	1,005.08	พ.ศ. 2526	4	37		2	4
10	บ้านคา	1,026.87	พ.ศ. 2550	3	41		-	3
รวม				101	977	4	30	77

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรีสิงหาคม 2559)

จำนวนประชากรแยกเพศและครัวเรือน ณ สิ้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559

จังหวัดราชบุรีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 868,350 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.23
 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 48.77

ตาราง : แสดงจำนวนประชากรและครัวเรือน รายอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			จำนวน
	ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน
เมืองราชบุรี	99,330	102,567	201,897	27,517
บ้านโป่ง	82,571	89,768	172,339	19,637

โพธาราม	65,567	70,884	136,451	17,525
ดำเนินสะดวก	45,018	48,673	93,691	15,568
ปากท่อ	32,863	34,227	67,090	11,716
จอมบึง	31,079	32,031	63,110	13,337
บางแพ	21,491	23,214	44,705	4,456
วัดเพลง	5,858	6,365	12,223	2,535
สวนผึ้ง	26,943	24,909	51,852	6,626
บ้านคา	12,803	12,189	24,992	6,013
รวม	423,523	444,827	868,350	124,920

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรีสิงหาคม 2559)

ด้านสังคมและวัฒนธรรม จังหวัดราชบุรีมีประชากร 8 ชาติพันธุ์ ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในสมัยสงครามในอดีต จนเป็นชาติพันธุ์ที่มีการถ่ายทอดภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ที่มีคุณค่าผ่านมาจนถึงรุ่นปัจจุบันมีความสามัคคี ไม่มีความรุนแรง อันเป็นต้นทุนที่นำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่ทั้งด้านอาชีพ รายได้ การท่องเที่ยว เช่น ชาวไทยเชื้อสายจีน ในสมัยอดีตมีการใช้ภูมิปัญญาศิลปะการปั้นโอ่งมังกร และมีการนำลงเรือเพื่อส่งขายทั่วไป ภูมิปัญญาดังกล่าวนำมาสู่การพัฒนาการสร้างอาชีพ การเป็นเมืองแห่งการค้าขาย และการเป็น 1 ใน 12 เมืองต้องห้ามพลาต ด้านศิลปะ “ราชบุรี ชุมชนคนอาร์ต” มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาจากสาขาการค้าส่งค้าปลีก จังหวัดราชบุรีมีการขยายตัวมาอย่างต่อเนื่องปัจจุบันมีสัดส่วนร้อยละ 8 ของ GDP และเป็นต้นทุนที่สำคัญในเชิงสังคมที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองแห่งความสุข

ภาคการเกษตร

การทำการเกษตรในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการปลูกข้าวในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีการปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆ เช่นมีการปลูกข้าว มากในพื้นที่ อ.ปากท่อ, อ.บ้านโป่ง, อ.โพธาราม พื้นที่ 63,282 ไร่ 60,634 ไร่ และ 56,891 ตามลำดับ มีการปลูกพืชไร่ การปลูกสับปะรดโรงงาน ปลูกมากในพื้นที่ อ.บ้านคา,อ.ปากท่อ,อ.สวนผึ้ง พื้นที่ 82,160 ไร่, 16,881 ไร่ และ 10,268 ไร่ ตามลำดับ และการปลูกอ้อยโรงงาน ปลูกมากในพื้นที่ อ.จอมบึง อ.โพธาราม, อ.บ้านโป่ง พื้นที่ปลูก 77,037 ไร่ 56,790 ไร่ และ 30,961 ตามลำดับ การปลูกไม้ผลที่สำคัญได้แก่

การปลูกมะพร้าวน้ำหอม ปลูกมากในพื้นที่อ.ดำเนินสะดวก, อ.เมือง, อ.วัดเพลง พื้นที่ปลูก 18,507 ไร่, 6,303 ไร่ และ 5,320 ไร่ ตามลำดับ นอกจากนั้นเป็นการปลูกมะม่วง ชมพู่ทับทิมจันทร์ องุ่น นอกจากนั้นเป็นการปลูกพืชผัก

ตาราง แสดงพื้นที่ทำการเกษตรในจังหวัดราชบุรีปี 2558

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)					
	ทำนา	ทำไร่	พืชผัก	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	ไม้ดอกไม้ประดับ
เมือง	49,617	19,974	7,540	12,835	14,621	565
บางแพ	15,343	2,392	1,831	12,046	2,345	831
บ้านโป่ง	60,634	43,075	6,810	4,512	1,389	364
จอมบึง	35,214	120,570	11,998	4,194	1,735	627
ดำเนินสะดวก	1,415	572	11,213	55,428	26,145	660
ปากท่อ	63,282	32,226	14,866	10,852	21,988	292
โพธาราม	56,891	61,706	3,416	4,236	3,327	1,499
วัดเพลง	6,538	-	1,352	931	5,479	-
สวนผึ้ง	447	38,388	3,490	7,792	22,670	78
บ้านคา	20	104,290	4,678	3,285	15,681	13

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรีกันยายน 2559)

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ที่มีการเพาะปลูกมาก 5 ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง สับปะรด (โรงงาน) มันสำปะหลัง และ มะพร้าวอ่อนรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ข้าว จากสถิติข้อมูลการเกษตร ปี 2558 ข้าวนาปี มีพื้นที่ ปลูก 283,808 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 759 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม 188,409 ตัน ข้าวนาปรัง พื้นที่ปลูก 14,838 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 794 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม 10,305 ตัน เนื่องจากการวิเคราะห์สภาพน้ำต้นทุนจากสถานการณ์พบว่าปริมาณน้ำต้นทุนในลุ่มน้ำแม่กลอง มีอยู่ประมาณ 4,700 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งน้อยกว่าในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ปริมาณน้ำที่มีไม่เพียงพอต่อการทำนาปรัง

มะพร้าว น้ำหอมจังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว น้ำหอมมากที่สุดในประเทศไทย เนื่องจากดินมีคุณลักษณะที่เหมาะสม ทำให้ปลูกมะพร้าว น้ำหอมได้คุณภาพดี เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ประกอบกับความ

ต้องการของตลาดต่างประเทศมีปริมาณสูงขึ้น ผู้ส่งออกต้องการผลผลิตจำนวนมากขึ้น มีผู้รับซื้อ โรงงานแปรรูปตั้งใหม่มากขึ้น มีผลทำให้ราคาสูงขึ้น จึงมีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มมากขึ้นในช่วง 2 – 3 ปีนี้

สับปะรดโรงงาน สับปะรดโรงงานของจังหวัดราชบุรี พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบ้านคา ปากท่อ และสวนผึ้ง พื้นที่ปลูกลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรหลายรายใช้ปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา เมื่อยางพาราอายุมากกว่า 3 ปี ก็ต้องเลิกปลูกสับปะรด ทำให้พื้นที่ปลูกลดลง และด้วยสถานการณ์ภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตลดลง มีผลต่อราคาที่สูงขึ้นเนื่องจากผลผลิตน้อย พื้นที่ปลูกในอนาคตคาดว่าจะไม่ลดลงมากกว่านี้ เนื่องจากมีปริมาณที่เหมาะสมทำให้ราคาดีอย่างต่อเนื่อง

มันสำปะหลัง มันสำปะหลังเป็นพืชที่ปลูกเฉพาะพื้นที่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้น้ำฝนเป็นหลัก ทำให้พื้นที่ปลูกคงที่ มีการเพิ่มหรือลดลงในปริมาณที่ไม่สูงนัก เนื่องจากพื้นที่เปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นได้ยาก

การปศุสัตว์

จังหวัดราชบุรี ได้ส่งเสริมด้านปศุสัตว์ เน้นการพัฒนาเกษตรกรรายย่อยให้ผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ลดและเลิกใช้สารเคมีเลี้ยงสัตว์ให้ปลอดภัยและมีความสุข เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เลี้ยงและผู้บริโภคลดต้นทุนการผลิต ใช้วัตถุดิบตามธรรมชาติ เพิ่มผลผลิตด้านปศุสัตว์เพื่อให้เกษตรกรมีกินมีใช้ภายในครัวเรือน เหลือจึงจำหน่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนเกษตรกรรายใหญ่ เน้นพัฒนาปรับระบบการเลี้ยงให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม ควบคุมระบบการเลี้ยงให้มีระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Bio security) เน้นการผลิตปลอดภัยต่อผู้บริโภคตั้งแต่ฟาร์มถึงโต๊ะอาหาร และปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมมุ่งสู่ราชบุรี เป็นเมืองเกษตรสีเขียว หรือ Green City

สัตว์เศรษฐกิจที่มีการเลี้ยงในจังหวัดราชบุรี

สุกร มีการเลี้ยงสุกรเป็นอันดับ 1 ของประเทศ จำนวน 1,750,005 ตัวหรือคิดเป็นร้อยละ 20 ของการเลี้ยงสุกรทั้งประเทศ จากการส่งเสริมให้มีการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม ขณะนี้ฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ ร้อย 90 ได้เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม สำหรับโรงฆ่าชำแหละในจังหวัดมีทั้งหมด 27 แห่ง กำลังการผลิต 1,750 ตัวต่อวัน

โคนม มีการมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ จำนวน 47,855 ตัวหรือคิดเป็นร้อยละ 13 ของการเลี้ยงทั้งประเทศ ในส่วนของการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในจังหวัดราชบุรี จะเน้นการพัฒนาฟาร์มเลี้ยงโคนมให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิต มีปริมาณน้ำนมดิบเพิ่มขึ้น

โคเนื้อ มีอยู่ประมาณ 96,546 ตัวเน้นการสร้างคามเข้มแข็งให้เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม แรงพัฒนาสายพันธุ์ โดยการใช้การผสมเทียมเพื่อให้มีสายพันธุ์โคเนื้อลูกผสมบราห์มัน ชาร์โรเลส์ และบอร์นอากีแดง และจะพัฒนาฟาร์มเป็นฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดีของกรมปศุสัตว์

แพะ มีจำนวน 18,305 ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยง 706 ครัวเรือน จังหวัดมีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงแพะ และได้กำหนดเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นฮับแพะ โดยเน้นสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม มีชมรมผู้เลี้ยงแพะ และจะพัฒนาสายพันธุ์ โดยใช้งานผสมเทียมแพะ พัฒนาฟาร์มและระบบการเลี้ยงการจัดการให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม

ตารางแสดงจำนวนฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ของจังหวัดราชบุรีปี 2559

ลำดับ	ชนิดสัตว์	จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
1	สุกร	91
2	โคนม	22
3	ไก่ไข่, ไก่เนื้อ, ไก่พันธุ์	5, 20, 3
4	เป็ดเนื้อ, เป็ดพันธุ์	11, 1
5	นกกระทา	4
6	แพะนม, แพะเนื้อ	1, 24

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี กันยายน 2559)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จังหวัดราชบุรี มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งสิ้นจำนวน 2,663 ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม 27,478.08 ไร่ ฟาร์มเลี้ยงรวม 2,720 ฟาร์ม (49,825 ไร่) บ่อเลี้ยงรวม 49,825 บ่อ สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลาช่อน และปลาน้ำจืด (ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี มกราคม 2559)

ตารางแสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ของจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2559

อำเภอ	ชนิดสัตว์น้ำ / พื้นที่เพาะเลี้ยง			
	ปลากลาย พื้นที่ (ไร่)	ปลาดุก พื้นที่ (ไร่)	กุ้งขาว พื้นที่ (ไร่)	กุ้งก้ามกราม พื้นที่ (ไร่)
เมืองราชบุรี	-	-	-	80
ดำเนินสะดวก	-	-	-	37
บางแพ	-	-	82	2,182
โพธาราม	10	6	-	-

รวม	10	6	82	2299
-----	----	---	----	------

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี มกราคม 2559)

ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ประมาณ 1,081,387.54 ไร่ หรือร้อยละ 33.34 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เขาและเทือกเขาตะนาวศรี โดยข้อมูล 3 ปีย้อนหลังมีจำนวนพื้นที่ป่าไม้เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย สำหรับพื้นที่ป่าไม้จำแนกตามลักษณะบังคับตามกฎหมาย (ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ประกอบด้วย

- ป่าสงวนแห่งชาติ	มีพื้นที่	1,864.95	ตารางกิโลเมตร
- อุทยานแห่งชาติ	มีพื้นที่	328.74	ตารางกิโลเมตร
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	มีพื้นที่	489.31	ตารางกิโลเมตร
- ที่ราชพัสดุ	มีพื้นที่	800.00	ตารางกิโลเมตร

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจังหวัดราชบุรีในเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอดำเนินสะดวก รวมความยาว 67 กิโลเมตร แม่น้ำแควอ้อม เป็นสาขาของแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองฯ และอำเภอวัดเพลง แม่น้ำภาษี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีในเขตอำเภอบ้านคา ไหลผ่าน อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง ไปบรรจบแม่น้ำไทรโยคในเขตจังหวัดกาญจนบุรี มีความยาวเฉพาะในเขตจังหวัดราชบุรี 80 กิโลเมตร จังหวัดราชบุรี มีคลองดำเนินสะดวกที่ขุดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 เพื่อเชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง โดยเริ่มจากตำบลบางยาง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี บรรจบกับแม่น้ำแม่กลองที่ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวตลอดลำคลอง 35 กิโลเมตร และลำคลองสาขาอีก กว่า 200 คลอง

ปริมาณน้ำต้นทุนของจังหวัดพบว่า มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของจังหวัด ทุกๆ ปี และในปี 2557/2558 จังหวัดมีความต้องการใช้น้ำเท่ากับ 39 ล้าน ลบ.ม.เป็นความต้องการใช้น้ำด้านการเกษตรทั้งหมด

พื้นที่ในเขตชลประทานแม่กลองใหญ่ เขื่อนแม่กลอง ซึ่งทดน้ำแม่กลอง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ก่อให้เกิดคลองส่งน้ำสายใหญ่เพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การเก็บกักน้ำ การระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม ในเขตจังหวัดราชบุรีครอบคลุม พื้นที่ 868,680 ไร่

คุณภาพน้ำ จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำแม่กลอง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ราชบุรี จำนวน 3 ครั้ง เพื่อบ่งบอกระดับคุณภาพน้ำว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดี พอใช้ เสื่อมโทรม หรือเสื่อมโทรมมาก ซึ่งนำค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มทั้งหมด (FCB) และแอมโมเนีย ($\text{NH}_3\text{-N}$) มาคำนวณคุณภาพน้ำพบว่า

- สถานีสะพานวัดใหม่ชานาญ อำเภोधุมพวัน จังหวัดราชบุรี (MK06) คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม (มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาที่ 4)
- สถานีหน้าค่ายกาญจนาภิเษย์ อำเภอดำม่วง จังหวัดราชบุรี (MK05) คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาที่ 3)
- สถานีสะพานเฉลิมพระเกียรติฯ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (MK07) คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี (มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาที่ 2)

4.สถานการณ์ด้านการเกษตรของจังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรี มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงทางฝั่งตะวันตก ลาดมาสู่ที่ราบตอนกลาง และที่ราบลุ่มด้านตะวันออกของจังหวัด ทำให้จังหวัดราชบุรีมีศักยภาพทางการเกษตรที่หลากหลาย ทั้งชนิดดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก โดยที่ราบสูงฝั่งตะวันตกเป็นพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ เช่น สับปะรด อ้อย มันสำปะหลัง และการเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ราบตอนกลาง เป็นพื้นที่เหมาะสมกับการทำนา พืชผัก ผลไม้ และการเลี้ยงสัตว์ ส่วนพื้นที่ราบลุ่มด้านตะวันออก เป็นพื้นที่ปลูกผัก ผลไม้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบกับเกษตรกรรมมีการสืบทอดการพัฒนาการเกษตร จังหวัดราชบุรีจึงมีสถานการณ์ผลิตทางการเกษตรที่มีคุณค่าและหลากหลายมาจนถึงปัจจุบัน จึงเป็นภาคการผลิตที่สำคัญในการขับเคลื่อนสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดอีกทั้งยังมีตลาดศรีเมืองที่เป็นตลาดกลางและเป็นแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรทั้งในจังหวัด และนอกจังหวัดที่ใกล้เคียง ซึ่งถือได้ว่าตลาดศรีเมืองจังหวัดราชบุรีเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตผักและผลไม้ รวมทั้งการรับซื้อและการส่งออกสินค้าด้านการเกษตรในทุกๆ ด้าน อาทิ พืช ผัก ผลไม้ ประมง และปศุสัตว์

5.บริบททั่วไปของตำบลรางบัว

ประวัติความเป็นมา

ตำบลรางบัว มีประวัติความเป็นมาของบรรพบุรุษเป็นชาวไทย-ยวน ซึ่งมีเชื้อสายของคนไทยภาคเหนือหรือเชียงแสนเดิม ซึ่งวัฒนธรรมภาษาพูด และการแต่งกาย ตลอดจนประเพณีของตนเอง ราษฎรส่วนใหญ่ของตำบลจะอพยพมาจากตำบลดอนแร่ และตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี การอพยพเป็นการอพยพเพื่อหาที่ทำกิน ครั้นมาถึงบริเวณตำบลรางบัวมีลำรางขนาดใหญ่ มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ซึ่งมีดอกบัวขึ้นเป็นจำนวนมาก และตั้งเป็นหมู่บ้านขึ้น เรียกชื่อว่า "บ้านรางบัว" ตำบลรางบัวเป็นตำบลเก่าแก่ดั้งเดิมตำบลหนึ่ง ขึ้นอยู่กับกิ่งอำเภอจอมบึงเดิม ต่อมาเมื่อฐานะเป็นอำเภอจอมบึง จึงได้มีการแบ่งการปกครองออกเป็นหมู่บ้านหลายหมู่บ้าน และมีการจัดระเบียบการปกครองท้องที่ขึ้นจึงได้รวบรวมหมู่บ้านต่างๆ ขึ้นเป็นตำบลรางบัว ส่วน "บ้านรางบัว" นั้นก็เป็นหมู่บ้านหนึ่งในตำบลรางบัว ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๖ ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลรางบัว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอจอมบึง ห่างจากที่ว่าการอำเภอจอมบึงประมาณ 10 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดราชบุรีประมาณ 40 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 178.54 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 111,590 ไร่

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของตำบลรางบัว

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ต.เบิกไพร อ.จอมบึง จ.ราชบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลน้ำพุ อ.เมือง และ อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ต.ป่าหวาย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างตำบลและอำเภอ จังหวัดโดยมีถนนสายหลัก คือ

๑.ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๐๘๗ สายราชบุรี – สวนผึ้ง

๒.ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๒๐๘ สายราชบุรี – ภูป่าหวาย

มีถนนลาดยางเป็นทางสายรองที่ใช้ในการสัญจรและขนส่งสินค้าทางการเกษตร ดังนี้

๑.ทางหลวงชนบท สายตลาดควาย – บ้านเนินสูง

๒.ทางหลวงชนบท สายจอมบึง – หนองกระเรียน

๓.ทางหลวงชนบท สายรางดอกอว – เบิกไพร

๔.ทางหลวงชนบท สายรางดอกอว – หนองบัวค่าย

ส่วนเส้นทางคมนาคมในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะมีสภาพผิวจราจรเป็นถนนลูกรัง ซึ่งต้องมีการรักษาทุกปี เนื่องจากเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าทางการเกษตร

พื้นที่

ตำบลรางบัวมีลักษณะเป็นที่ลาดเชิงเขา และที่ราบสูง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย หรือเป็นดินลูกรัง จึงกักเก็บน้ำไม่ค่อยดี จึงไม่มีน้ำไว้สำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง อาชีพส่วนใหญ่เป็นการทำนา ทำไร่ โดยอาศัยน้ำในฤดูฝนจากธรรมชาติ สภาพอากาศร้อนแห้งมี ๓ ฤดูกาล ร้อน ฝน และหนาว ส่วนฤดูที่เหลือนจะเป็นการทำ

ไร่ อ้อย มันสำปะหลัง อาชีพเสริมเป็นการทอผ้าพื้นเมืองคนส่วนใหญ่จะเป็นเครือญาติ บ้านอาศัยเป็นบ้านไม้ ปัจจุบันมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยมจำนวนหมู่บ้านตำบลรางบัว มีจำนวน ๑๕ หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ ๑ บ้านรางดอกอว	หมู่ที่ ๒ บ้านหนองบัวค่าย
หมู่ที่ ๓ บ้านซึกใหญ่	หมู่ที่ ๔ บ้านหนองนกระเรียน
หมู่ที่ ๕ บ้านหนองแร้ง	หมู่ที่ ๖ บ้านรางบัว
หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งกว้าง	หมู่ที่ ๘ บ้านเนินสูง
หมู่ที่ ๙ บ้านหนองเต่าดำ	หมู่ที่ ๑๐ บ้านกลาง
หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองสังข์	หมู่ที่ ๑๒ บ้านสันดอน
หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองเต่าดำ	หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองน้ำใส
หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองผีหลอก	

สาธารณูปโภค

- มีระบบไฟฟ้าใช้
- มีระบบประปา
- มีโทรศัพท์ใช้แต่ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
- มีถนนลาดยางเข้าหมู่บ้าน โดยเฉพาะสายหลัก

ประชากรในตำบลรางบัว

ที่อาศัยจริงจำนวน ๑,๙๕๙ ครัวเรือน มีราษฎรอาศัยอยู่จริง ๗,๑๖๙ คน เป็นประชากรชายจำนวน ๓,๕๘๖ คน ประชากรหญิงจำนวน ๓,๕๘๓ คน แยกตามช่วงอายุได้ ดังนี้

ตารางจำแนกอายุช่วงประชากรตำบลรางบัว อ.จอมบึง จ.ราชบุรี

ช่วงอายุประชากร (ปี)	จำนวนเพศชาย(คน)	จำนวนเพศหญิง(คน)	จำนวนรวม(คน)
น้อยกว่า 1 ปีเต็ม	15	11	26
1 ปีเต็ม – 2 ปี	81	66	147
3 ปีเต็ม – 5 ปี	145	133	278
6 ปีเต็ม – 11 ปี	243	287	530
12 ปีเต็ม – 14 ปี	171	138	309
15 ปีเต็ม – 17 ปี	176	164	340
18 ปีเต็ม – 25 ปี	450	400	850
26 ปีเต็ม – 49 ปีเต็ม	1,409	1,472	2,881
50 ปีเต็ม – 60 ปีเต็ม	468	469	937
มากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป	428	443	871
รวมทั้งหมด	3,586	3,583	7,169

ข้อมูลพื้นฐาน จปฐ พ.ศ.2554

สภาพทางเศรษฐกิจของตำบลรางบัว

1.การประกอบอาชีพ ประชากรในตำบลรางบัวส่วนใหญ่ ได้แก่ การทำนา การทำไร่ เป็นอาชีพหลักในช่วงที่เหลือพื้นที่จะแห้งแล้งมาก จะทำการปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง ประชาชนออกรับจ้างทั่วไป ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีการทำไร่ผัก ในหมู่ที่ 13 ที่ต้องอาศัยน้ำจำนวนมาก และอาชีพเสริมการทอผ้าพื้นเมือง (ผ้าจก) ในหมู่ที่ 1,3,6

2.การใช้ทรัพยากรในการผลิต การถือครองที่ดิน

3.การใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ในตำบล

4.รายได้ ภาวะหนี้สิน การกู้ยืมเงินและแหล่งกู้ยืมเงิน

5.ร้านค้าหน่วยธุรกิจในตำบลรางบัว

- ปั้มน้ำมันและก๊าซ จำนวน 4 แห่ง
- โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 5 แห่ง
- โรงสี จำนวน 5 แห่ง
- โรงสีชุมชน จำนวน 1 แห่ง
- ฟาร์มหมู (เลี้ยงหมู) จำนวน 3 แห่ง

6.กองทุนต่างๆ ในตำบลรางบัว

- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 7 กลุ่ม หมู่ที่ 1,3,6,7,12,13,14
- โครงการ กขคจ. จำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่ที่ 7,11,14
- กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 กองทุน ทุกหมู่บ้าน
- กองทุนพัฒนาสตรีตำบล จำนวน 1 กองทุน

7.กลุ่มอาชีพต่างๆ

- กลุ่มทอผ้าจก จำนวน 6 กลุ่ม หมู่ที่ 1,2,3,6,7,11
- กลุ่มอาชีพเลี้ยงเห็ด จำนวน 2 กลุ่ม หมู่ที่ 2,4
- กลุ่มอาชีพเลี้ยงหมู จำนวน 2 กลุ่ม หมู่ที่ 2,14
- สหกรณ์โคนมซอนตา จำนวน 1 แห่ง หมู่ที่ 4
- ศูนย์สาธิตการตลาด จำนวน 1 แห่ง หมู่ที่ 12
- ร้านค้าชุมชน จำนวน 2 แห่ง หมู่ที่ 3,14
- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 แห่ง หมู่ที่ 14

- กลุ่มไม้กวาด	หมู่ที่ 2
- กลุ่มออมทรัพย์	หมู่ที่ 2
- ร้านค้าชุมชน (น้ำดื่ม และน้ำมัน)	หมู่ที่ 2
- กลุ่มเกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 4,5,9
- วิสาหกิจชุมชนลานผัก	หมู่ที่ 13
- ผลิตภัณฑ์เถาวัลย์แดงและไม้ไผ่	หมู่ที่ 5
- ผลิตภัณฑ์ข้าวขาวดอกมะลิ	หมู่ที่ 14
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคเนื้อ	หมู่ที่ 13
- กลุ่มเป่าแก้ว	หมู่ที่ 14
- กลุ่มไม้กวาดทางมะพร้าว	หมู่ที่ 14
- ศูนย์เรียนรู้ สปก.	หมู่ที่ 14
- ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองไช้	หมู่ที่ 14
- กลุ่มเพาะเห็ดหูหนู	หมู่ที่ 11
- กลุ่มทำเห็ดนาฟ้า	หมู่ที่ 15

8.ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนและท้องถิ่น

- ผลิตภัณฑ์นมชอลตา (นมสดพลาสเจอร์ไรส์)	หมู่ที่ 4 ระดับ 5 ดาว
- ผลิตภัณฑ์ผ้าจก	หมู่ที่ 6 ระดับ 4 ดาว
- ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากรากไม้	หมู่ที่ 5

9.โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

- การติดต่อสื่อสาร มีการให้บริการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ของบริษัท TOT แต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกหมู่บ้านเนื่องจากไม่มีคู่สายต้องใช้สัญญาณวิทยุแทน หรือโทรศัพท์มือถือ

- การไฟฟ้า มีไฟฟ้าทั่วถึงทุกหมู่บ้านแต่ยังไม่ครอบคลุมทุกครัวเรือน โดยเฉพาะบ้านที่อยู่ห่างไกลคิดเป็นไฟฟ้าร้อยละ 98

- การประปา และแหล่งน้ำ มีฝาย จำนวน 8 แห่ง บ่อน้ำตื้น จำนวน 5 แห่ง และ บ่อโยก จำนวน 27 แห่ง

10.ระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 21 แห่ง ดังนี้

- หมู่ที่ 1 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (รพช.)
- หมู่ที่ 2 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (โยธาธิการ)
- หมู่ที่ 3 จำนวน 3 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (อบต.,กรมอนามัย,โยธาธิการ)
- หมู่ที่ 4 จำนวน 2 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (กรมอนามัย,รพช.)

- หมู่ที่ 5 จำนวน 2 แห่ง ใช้น้ำบ่อบาดาล (กรมทรัพยากรธรรมชาติ)
- หมู่ที่ 6 จำนวน 3 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (กสข.,อบต.)
- หมู่ที่ 7 จำนวน 2 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (อบต.,รพช.)
- หมู่ที่ 8 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำบ่อบาดาล (รบ.คสช.)
- หมู่ที่ 9 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (อบต.)
- หมู่ที่ 10 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (กรมทรัพยากรธรรมชาติ)
- หมู่ที่ 11 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (อบต.)
- หมู่ที่ 12 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (กรมอนามัย)
- หมู่ที่ 13 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (รพช.)
- หมู่ที่ 14 จำนวน 1 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (กรมอนามัย)
- หมู่ที่ 15 จำนวน 2 แห่ง ใช้น้ำผิวดิน (อบต.)

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตำบลรางบัว

1.ดิน พื้นดินมีสภาพเป็นดินร่วนปนทรายและหิน พื้นที่ทั้งหมดของตำบล ประมาณ 111,590 ไร่ เหมาะแก่ การทำการเกษตร ปลูกพืชไร่ บริเวณที่ลาดเชิงเขาและริมลำห้วยเป็นพื้นดินชุ่มชื้นเหมาะแก่การทำสวน ปลูกพืชผัก สวนครัว อยู่ในเขตหมู่ที่ 13 บ้านหนองเต่าดำ สำหรับในหมู่บ้านอื่นจะปลูกข้าวซึ่งรอน้ำฝนเพราะไม่มีลำคลองหรือ แหล่งน้ำ ไม่มีระบบชลประทาน การถือครองที่ดินส่วนใหญ่ถือครองไปโฉนด

2.น้ำ ตำบลรางบัวเป็นตำบลที่มีลักษณะเป็นที่ราบสูง พื้นดินมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายและหิน จึงเก็บ น้ำไม่ค่อยอยู่ และไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่เหมาะสม แต่มีหน่วยงานราชการให้การสนับสนุนงบประมาณในการ สร้างแหล่งน้ำ และขุดลอกแหล่งที่มีอยู่ เช่น ขุดบ่อบาดาล สระน้ำ และอ่างเก็บน้ำ เพื่อให้ราษฎรได้มีน้ำไว้ใช้ อุปโภค บริโภค และทำการเกษตร รวมทั้งมีแหล่งน้ำโครงการพระราชดำรินองน้ำแดง หมู่ที่ 13

3.ป่าไม้ และป่าชุมชน มีป่าไม้เต็งรัง ในหมู่ที่ 6 และมีป่าชุมชน ในหมู่ที่ 1,13 และหมู่ที่ 14 ซึ่งมีการจัด กิจกรรมดูแลรักษาหมู่บ้าน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการปลูกและการบริหารจัดการป่าโดย กรมป่าไม้

6.สถานการณ์ด้านการเกษตรของตำบลรางบัว

ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ปลูกพืชหลัก ประกอบด้วย

ชื่อพืช	จำนวน (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย
---------	-------------	--------------

ไม้ผล ไม้ยืนต้น	7,800	-
มันสำปะหลัง	8,700	350 กิโลกรัม/ไร่
ข้าว	9,600	450 กิโลกรัม/ไร่

แปลงจุดสาธิต

จุดสาธิตที่ 1 ไร่นาสวนผสม หมู่ที่ 5 ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

จุดสาธิตที่ 2 ผักปลอดภัยจากสารพิษ หมู่ที่ 13 ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

7.ข้อมูลภาคการเกษตร 5 ด้าน

- ดิน

สภาพพื้นที่เป็นดินร่วนปนทรายและหินเหมาะแก่การทำการเกษตร ปลูกพืชไร่ (มันสำปะหลัง, อ้อย และ สับปะรด, ยางพารา, ถั่วเขียว, ถั่วเหลือง, มะละกอ, ฝรั่ง, กล้วย) และบริเวณที่ลาดเชิงเขาและริมลำห้วยเป็นพื้นที่ดินชุ่มชื้น เหมาะแก่การทำสวน ปลูกพืชผักสวนครัวทั่วไป

- น้ำ

ระบบประปาหมู่บ้านในตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จะประสบปัญหาในฤดูแล้ง น้ำจะแห้งไม่เพียงพอต่อการทำน้ำประปา ส่วนฤดูฝนประสบปัญหาน้ำขุ่น ไม่สะอาด เนื่องจากแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตน้ำประปาเป็น อ่างน้ำ สระน้ำ และเป็นที่ลุ่ม เมื่อฝนตกทำให้ฝนชะล้างเอาสิ่งปฏิกูลลงไป เช่น มูลสัตว์ ขยะ ซึ่งระบบประปาไม่มีระบบกรองน้ำที่ดี

- ด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร

ผลผลิตด้านการเกษตรของตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่ต้องอาศัยราคาจากพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง ทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงเปรียบได้ราคาผลผลิตที่ไม่เป็นธรรม

- ด้านสิทธิประโยชน์ของเกษตรกร

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร สิทธิประโยชน์โดยทั่วไปตามที่รัฐบาลให้เป็นโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท รักษาทุกโรค) แต่สิทธิการเบิกจ่ายค่าเรียนของบุตร หลานเกษตรกรยังไม่มีครอบคลุมจึงทำให้ระดับการศึกษาของบุตร หลาน อาชีพเกษตรกรไม่เท่าเทียมกับอาชีพอื่นๆ

- ด้านหนี้สินของเกษตรกร

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร หนี้สินจึงเกิดจากต้นทุนด้านการผลิตทางการเกษตร อาทิ ค่าแรงงานการเก็บเกี่ยว ค่าไถ ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดศัตรูพืช ฯลฯ จึงทำให้ต้องมีการกู้เงินเพื่อนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ อาทิ กองทุนหมู่บ้าน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ และหนี้นอกระบบ

ข้อมูลด้านการเกษตรของอำเภอจอมบึง

แบบรายงานข้อมูลการเกษตร ปี 2558

อำเภอจอมบึง

[illegible]

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลด้านการเกษตรตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง

แบบรายงานข้อมูลการเกษตร ปี 2558

ตำบลรางบัว

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ ถือครอง (ไร่)	จำนวนครัวเรือน		จำนวนประชากร		พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)														พื้นที่ ทำการเกษตร รวม (ไร่)	อื่นๆ (ไร่)	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	กลุ่มเยาวชนเกษตรกร	กลุ่มส่งเสริม	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน			
			ทั้งหมด (ครัวเรือน)	เกษตร (ครัวเรือน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	ทำนา		ทำไร่		พืชผัก		ไม้ผล		ไม้ยืนต้น		ไม้ดอกไม้ประดับ		ประมง									ปศุสัตว์		
							พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่	ครัวเรือน								พื้นที่	ครัวเรือน	พื้นที่
1	รางคอกอว	4,500	241	114	438	455	847	48	550	30	20	8	80	12	190	10	18	6	30	8	320	19	2,055	2,445				1		2
2	หนองบัวคำ	8,200	186	169	370	380	1,946	98	940	38	40	10	146	15	489	22	20	8	22	4	165	20	3,768	4,432			1			2
3	ซึกใหญ่	8,470	152	153	257	261	1,922	89	850	65	10	5	50	10	165	10	0	0	15	6	410	21	3,422	5,048						
4	หนองกระเรียน	12,350	391	249	561	602	1,040	94	1,050	76	80	24	190	18	375	20	25	11	14	3	1,100	17	3,874	8,476						1
5	หนองแร้ง	3,500	180	158	326	358	1,676	79	610	30	10	3	61	12	173	10	19	7	15	4	110	28	2,674	826						2
6	รางบัว	7,000	262	212	373	398	1,722	87	830	45	20	6	70	10	270	10	11	5	16	7	115	38	3,054	3,946						
7	ทุ่งกว้าง	3,140	103	95	207	196	1,460	62	510	37	10	4	72	8	189	11	0	0	25	13	100	37	2,366	774						
8	เนินสูง	11,700	212	92	322	311	154	33	640	39	5	2	84	10	254	15	0	0	15	6	90	21	1,242	10,458						
9	หนองคืบเต่า	3,430	91	84	160	157	1,304	57	750	36	68	18	62	10	236	12	0	0	10	3	120	39	2,550	880						
10	บ้านกลาง	23,000	246	110	282	317	505	40	917	38	0	0	81	13	140	9	0	0	25	6	220	22	1,888	21,112						
11	หนองสังข์	3,000	105	108	185	205	1,503	62	477	20	20	5	60	10	103	13	0	0	10	4	110	13	2,283	717						
12	สันดอน	4,500	113	113	234	217	1,840	92	695	22	0	0	50	8	67	8	0	0	45	12	310	28	3,007	1,493						
13	หนองเต่าดำ	12,000	107	57	151	138	0		930	28	153	50	159	12	187	12	20	5	0	0	350	12	1,799	10,201	1					2
14	หนองน้ำใส	3,500	108	102	241	240	1,501	62	410	20	95	24	60	7	60	8	0	0	16	5	410	28	2,552	948	1					1
15	คงไผ่	3,300	159	124	361	333	849	51	615	26	50	14	25	4	67	7	0	0	0	0	140	18	1,746	1,554						3
		111,590	2,656	1,940	4,468	4,568	18,269	954	10,774	550	581	173	1,250	159	2,965	177	113	42	258	81	4,070	361	38,280	73,310	2	1	1			13

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการปลูก ข้าว ปี2558 ระดับอำเภोजอมบึง

แบบข้าว 2

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)		Harvested area (rai)		Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558	ราย	2558	ราย	2558	2558	2558
1	ข้าวนาปี	35,214	1,990	35,214	1,990	19,853.30	563.79	8.55
2	ข้าวนาปรัง	2,000	130	2,000	130	1,235.00	617.50	6.98
3	ข้าวไร่	-	-	-	-	-	-	-
4	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		35,214	1,990	35,214	1,990			

แบบสรุปข้อมูลการปลูก ข้าว ปี2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบข้าว 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)		Harvested area (rai)		Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558	ราย	2558	ราย	2558	2558	2558
1	ข้าวนาปี	18,219	934	18,219	958	7,287.60	400	7.50
2	ข้าวนาปรัง	50	15	50	15	17.50	350	7.50
3	ข้าวไร่	-	-	-	-	-	-	-
4	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		18,269	954	18,269	954			

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการปลูก พืชผัก ปี 2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบพืชผัก 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)		Harvested area (rai)		Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558	รวม	2558	รวม	2558	2558	2558
1	กระเจียบเขียว	-	-	-	-	-	-	-
2	กระเจียบแดง	-	-	-	-	-	-	-
3	กระชาย	-	-	-	-	-	-	-
4	กะหล่ำดอก	-	-	-	-	-	-	-
5	กะหล่ำปลี	-	-	-	-	-	-	-
6	กุยช่าย	5	2	5	2	10	2,000	20
7	ข่า	-	-	-	-	-	-	-
8	ข้าวโพดฝักอ่อน	5	2	5	2	12.5	2,500	20
9	ข้าวโพดหวาน	17	4	17	4	42.5	2,500	8
10	ขิง	-	-	-	-	-	-	-
11	คะน้า	8	3	8	3	20	2,500	25
12	คื่นฉ่าย	-	-	-	-	-	-	-
13	ชะอม	4	2	4	2	6	1,500	35
14	ต้นหอม (หอมแบ่ง)	33	14	33	14	82.5	2,500	35
15	ตะไคร้	10	4	10	4	25	2,500	30
16	แตงกวา	38	10	38	10	76	2,000	50
17	แตงโมเนื้อ	44	8	44	8	110	2,500	25
18	แตงร้าน	16	8	16	8	32	2,000	18
19	ถั่วแขก	-	-	-	-	-	-	-
20	ถั่วฝักยาว	38	10	38	10	95	2,000	18
21	ถั่วพุ่ม	-	-	-	-	-	-	-
22	ถั่วลิสง	-	-	-	-	-	-	-
23	บวบ	12	5	12	5	24	2,000	15
24	ผักกาดเขียวทางช้าง	-	-	-	-	-	-	-
25	ผักกาดเขียวปลี	-	-	-	-	-	-	-
26	ผักกาดหอม	-	-	-	-	-	-	-
27	ผักกาดหัว	40	12	40	12	200	5,000	3
28	ผักชี	-	-	-	-	-	-	-
29	ผักหวาน	5	4	5	4	75	1,500	50
30	ผักบุ้งจีน	-	-	-	-	-	-	-
31	พริกขี้นมเม็ดเล็ก	55	13	55	13	82.5	1,500	70
32	พริกขี้นมเม็ดใหญ่	-	-	-	-	-	-	-
33	พริกขี้หนู	-	-	-	-	-	-	-
34	พริกหยวก	-	-	-	-	-	-	-
35	พริกใหญ่	-	-	-	-	-	-	-
36	พริกเขียว, แฝง	-	-	-	-	-	-	-
37	พริกทอง	35	13	35	13	175	5,000	10
38	มะเขือเทศบิโกลสด	-	-	-	-	-	-	-
39	มะเขือเปราะ	23	7	23	7	46	2,000	35
40	มะเขือยาว	25	8	25	8	50	2000	35
41	มะเขืออื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
42	มะระจีน	25	10	25	10	50	2,000	40
43	หน่อไม้ฝรั่ง	-	-	-	-	-	-	-
44	หอมแดง	-	-	-	-	-	-	-
45	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		438	139	438	139			

แบบสรุปข้อมูลการปลูก ไม้ผล ปี 2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบไม้ผล 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)				Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558				2558	2558	2558
		พื้นที่ทั้งหมด	ให้ผลแล้ว	ยังไม่ให้ผล	ราย			
		Total	Yielded	Unyield				
1	กระเทียม	21	21	-	5	52.6	2,000	40
2	กล้วยไข่	-	-	-	-	-	-	-
3	กล้วยน้ำว้า	60	60	-	15	90	1,500	20
4	กล้วยหอม	30	10	20	10	10	1,000	30
5	แก้วมังกร	5	-	5	2	-	1,000	30
6	ขนุนหนัง	70	70	-	17	350	5,000	50
7	เงาะ	-	-	-	-	-	-	-
8	ชมพู	-	-	-	-	-	-	-
9	น้อยหน่า	90	90	-	15	225	2,500	50
10	ฝรั่ง	198	135	63	30	405	3,000	30
11	พุทรา	-	-	-	-	-	-	-
12	มะกรูด	-	-	-	-	-	-	-
13	มะขามเทศ	-	-	-	-	-	-	-
14	มะขามเปรี้ยว	60	60	-	13	90	1500	30
15	มะขามหวาน	30	30	-	5	45	1,500	40
16	มะนาว	25	-	25	9	-	-	-
17	มะม่วง	436	419	17	15	1,350	300	40
18	มะละกอ	80	80	-	8	24	300	25
19	ละมุด	-	-	-	-	-	-	-
20	ลำไย	45	37	8	10	37	1,000	40
21	ลิ้นจี่	-	-	-	-	-	-	-
22	ส้มเขียวหวาน	-	-	-	-	-	-	-
23	ส้มตรา (ส้มเซ้ง)	-	-	-	-	-	-	-
24	ส้มโอ	-	-	-	-	-	-	-
25	องุ่น	-	-	-	-	-	-	-
26	อื่น ๆ	100	100	-	5	-	-	-
รวม		1,250	1,112	138	159			

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการปลูก พืชไร่ ปี2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบพืชไร่ 1

ลำดับที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)		Harvested area (rai)		Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558	ราย	2558	ราย	2558	2558	2558
1	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	-	-	-	-	-	-	-
2	งาคำ	-	-	-	-	-	-	-
3	ถั่วเขียว	-	-	-	-	-	-	-
4	ถั่วลิสง	-	-	-	-	-	-	-
5	ถั่วเหลือง	3	1	3	1	1.8	600	20
6	ทานตะวัน	-	-	-	-	-	-	-
7	มันสำปะหลัง	4,354	267	4,354	267	17,991	3,000	1.9
8	สับปะรด	1,434	88	1,434	88	10,038	7,000	3.5
9	อ้อยคั้นน้ำ	-	-	-	-	-	-	-
10	อ้อยโรงงาน	4,948	188	4,948	188	49,480	10,000	1.1
11	หญ้าเลี้ยงสัตว์	35	6	35	6	35	1,000	-
12	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		10,774	550	10,774	550			

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการปลูก ไม้ยืนต้น ปี 2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบไม้ยืนต้น 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)				Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558				2558	2558	2558
		พื้นที่ทั้งหมด	ให้ผลแล้ว	ยังไม่ให้ผล	ราย			
		Total	Yielded	Unyield	ราย			
1	ปาล์มน้ำมัน	1200	-	1,200	48	-	-	-
2	ไผ่	120	100	20	30	400	4,000	10
3	มะพร้าวแก่	-	-	-	-	-	-	-
4	มะพร้าวอ่อน	-	-	-	-	-	-	-
5	มะม่วงหิมพานต์	-	-	-	-	-	-	-
6	ยางพารา	1,645	150	1,495	99	75	500	50
7	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		2,965	250	2,715	177			

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการปลูก พืชสมุนไพร ปี 2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบพืชสมุนไพร 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)		Harvested area (rai)		Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558	ราย	2558	ราย	2558	2558	2558
1	ขมิ้นชัน	-	-	-	-	-	-	-
2	พริกไทย	-	-	-	-	-	-	-
3	พลู	-	-	-	-	-	-	-
4	ไพล	-	-	-	-	-	-	-
5	ฟ้าทลายโจร	-	-	-	-	-	-	-
6	มะระขี้นก	-	-	-	-	-	-	-
7	ว่านหางจระเข้	-	-	-	-	-	-	-
8	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		-	-	-	-			

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการปลูก ไม้ดอกไม้ประดับ ปี 2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบไม้ดอกไม้ประดับ 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area (Rai)				Production (tons)	Yield per rai (kgs.)	(บาท)
		2558				2558	2558	2558
		พื้นที่ทั้งหมด	ให้ผลแล้ว	ยังไม่ให้ผล	ราย			
		Total	Yielded	Unyield				
1	กล้วยไม้	-	-	-	-	-	-	-
2	กุหลาบ	-	-	-	-	-	-	-
3	จำปี	-	-	-	-	-	-	-
4	ชวนชม	-	-	-	-	-	-	-
5	ดาวเรือง	20	20	-	11	10	500	50
6	เตย	-	-	-	-	-	-	-
7	บัวหลวง	-	-	-	-	-	-	-
8	มะลิ	60	60	-	18	18	30	500
9	รัก	-	-	-	-	-	-	-
10	ลิ้นจี่							

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

แบบสรุปข้อมูลการ เพาะเห็ด ปี 2558 ระดับตำบลรางบัว

แบบเห็ด 1

ที่	ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ถุง/กอง/โรง)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ถุง/กอง/โรง)		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อถุง/กอง/โรง (ก.ก.)	ราคาผลผลิต/กิโลกรัม
		Planted area		Harvested area		Production (tons)	Yield (kgs.)	(บาท)
		2558	ราย	2558	ราย	2558	2558	2558
1	เห็ดหูหนู	35	10	35	10	105	3,000	45
2	เห็ดนางฟ้า	31	15	31	15	93	3,000	30
3	เห็ดนางรม	20	8	20	8	60	3,000	35
4	เห็ดเป๋าฮื้อ	15	8	15	8	45	3,000	45
5	เห็ดภูฐาน	32	15	32	15	96	3,000	30
6	เห็ดฟางโรงเรือน	10	8	10	8	30	3,000	50
7	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
รวม		143	64	143	64			

แหล่งข้อมูล : สำนักงานเกษตรอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

บทที่ 2

หลักแนวคิดและบทวิเคราะห์

1.หลักแนวคิด

1.1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาชี้แนวทางการดำรงอยู่ และการปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวเอง ที่มีต่อผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายใน ซึ่งจะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันยังต้องเสริมสร้างพื้นฐานทางด้านจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจ ในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ มีปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทานข้างต้น เป็นที่มาของ นิยาม "๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข" ที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาใช้ในการรณรงค์เผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านช่องทางต่างๆ อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย ความ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน บนเงื่อนไข ความรู้ และ คุณธรรม

ความหมายของ เศรษฐกิจพอเพียงที่แท้จริง เศรษฐกิจพอเพียง มีความหมายที่กว้างขวาง ซึ่งประกอบด้วย คุณสมบัติดังนี้

1.ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่ไปเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2.ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

3.ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีเงื่อนไข ของการตัดสินใจและ ดำเนินกิจกรรมต่างๆให้อยู่ในระดับที่พอเพียง 2 ประการดังนี้

3.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนเพื่อจะได้ระมัดระวังในการปฏิบัติ

3.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะเป็นตัวส่งเสริม อันประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร เพื่อใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ประเทศไทยกับเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ผู้ผลิต หรือผู้บริโภค พยายามเริ่มต้นผลิต หรือบริโภคภายใต้ขอบเขต ข้อจำกัดของรายได้ หรือทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อน ซึ่งก็คือ หลักในการลดการพึ่งพา เพิ่มขีดความสามารถในการ ควบคุมการผลิตได้ด้วยตนเอง และลดภาวะการเสี่ยงจากการไม่สามารถควบคุมระบบตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เศรษฐกิจพอเพียงมิใช่หมายความว่า การกระเปียดกระเสียนจนเกินสมควร หากแต่อาจพุ่มพวยได้เป็น ครั้งคราวตามอัตภาพ แต่คนส่วนใหญ่ของประเทศ มักใช้จ่ายเกินตัว เกินฐานะที่หามาได้ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ เช่น โดยพื้นฐานแล้ว ประเทศไทยเป็น ประเทศเกษตรกรรม เศรษฐกิจของประเทศจึงควรเน้นที่เศรษฐกิจการเกษตร เน้นความมั่นคงทางอาหาร เป็นการ สร้างความมั่นคงให้เป็นระบบเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง จึงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ช่วยลดความเสี่ยง หรือความไม่มั่นคง ทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นจะต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคการเกษตร หรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และ

การค้าการลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกันคือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม

การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเข้าใจถึงสภาพสังคมไทย ดังนั้น เมื่อได้พระราชทานแนวพระราชดำริหรือพระบรมราโชวาทในด้านต่างๆ จะทรงคำนึงถึงวิถีชีวิต สภาพสังคมของประชาชนด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งในทางปฏิบัติได้ แนวการปฏิบัติตามพระราชดำริในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางดังนี้

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ้งเฟ้อในการใช้ชีวิต
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในทางการค้าแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง
4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตามหลักศาสนา

การพัฒนาประเทศตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาประเทศ มิได้มีแบบอย่างตายตัวตามตำรา หากแต่ต้องเป็นไปตามสภาพภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ สังคมวิทยา วัฒนธรรมชุมชน ที่มีความหลากหลาย ในขณะเดียวกันกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตามอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ จำเป็นที่จะต้องพยายามหาแนวทางดำรงชีวิตตามหลักการพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อสร้างเป็นภูมิคุ้มกัน ป้องกันผลกระทบต่อชุมชน เอกอภิชณ์ และวัฒนธรรมของชุมชน มิให้ล่มสลายไป

จากแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่ให้ประชาชนดำเนินตามวิถีแห่งการดำรงชีพ ศานติสุข โดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับ และใจตนเป็นสำคัญ ซึ่งก็คือ วิถีชีวิตไทย ที่ยึดทางสายกลางของความพอดี ในหลักพึ่งพาตนเอง 5 ประการดังนี้

1. ความพอดีด้านจิตใจ ต้องมีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประณีประนอม โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
2. ความพอดีด้านสังคม คือความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน รู้จักผนึกกำลัง และที่สำคัญ ต้องมีกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดรากฐานที่มั่นคงและแข็งแรง

3.ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องรู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

4.ความพอดีด้านเทคโนโลยี ต้องรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับความต้องการ และควรจะพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านของเราเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมของเราเอง

5.ความพอดีด้านเศรษฐกิจ ต้องรู้จักเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอสมควร พออยู่พอกินตาม อัตภาพ และฐานะของตนเอง

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาจะเริ่มจาก การสร้างพื้นฐาน ความพอกินพอใช้ ของประชาชนในชาติเป็นส่วนใหญ่ ก่อน แล้วจึงค่อยเสริมสร้างความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ เพื่อให้เกิดความสมดุลทางด้านต่างๆ หรือดำเนินการให้เป็นไปเป็นขั้นเป็นตอน มิใช่การก้าวกระโดด ที่ต้องพึ่งปัจจัยจากภายนอก มาเป็นตัวกระตุ้น ซึ่ง มักแต่จะสร้างปัญหาตามมาอย่างมากมายและไม่ยั่งยืน ดังนั้นวิธีการต่างๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึง เป็นหนทางที่มั่นคง มีลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ ที่จะให้ประชาชนในชาติและพื้นฐานของเศรษฐกิจโดยรวม มีความเข้มแข็ง มีรากฐานที่มั่นคง ยั่งยืนอย่างยาวนานอย่างแท้จริง

(ที่มา:<http://www.raiporjai.com/sufficiency.php?no=20&pg=1>)

1.2 นโยบายเกษตร 4.0

เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบาย ที่เปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมซึ่งกว่าจะมาเป็น Thailand 4.0 ก็ต้องผ่าน 1.0 2.0 และ 3.0 กันมาก่อน

Thailand 1.0 ก็คือยุคของเกษตรกรรม คนไทยปลูกข้าว พืชสวน พืชไร่ เลี้ยงหมู เป็ด ไก่ นำผลผลิตไปขาย สร้างรายได้และยังชีพ

Thailand 2.0 ซึ่งก็คือยุคอุตสาหกรรมเบา ในยุคนี้เรามีเครื่องมือเข้ามาช่วย เราผลิตเสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องดื่ม เครื่องเขียน เครื่องประดับ เป็นต้น ประเทศเริ่มมีศักยภาพมากขึ้น

Thailand 3.0 (ซึ่งเป็นยุคปัจจุบัน) เป็นยุคอุตสาหกรรมหนัก เราผลิตและขายส่งออกเหล็กกล้า รถยนต์ ก๊าซธรรมชาติ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น โดยใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพื่อเน้นการส่งออก

ในช่วงแรก Thailand 3.0 เติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันกลับเติบโตเพียงแค่ 3-4% ต่อปีเท่านั้น ประเทศไทยจึงตกอยู่ช่วงรายได้ปานกลางมาเป็นเวลากว่า 20 ปีแล้ว ในขณะที่ทั่วโลกมีการแข่งขันที่สูงขึ้น เราจึงต้องเปลี่ยนสู่ยุค Thailand 4.0 เพื่อให้ประเทศไทยให้กลายเป็นกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง

ในปัจจุบันประเทศไทยยังติดอยู่ในโมเดลเศรษฐกิจแบบ “ทำมาก ได้น้อย” จึงต้องการปรับเปลี่ยนเป็น “ทำน้อย ได้มาก” ก็จะต้องเปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” และเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วย

ภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

อย่างการเกษตรก็ต้องเปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิม ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการ และใช้เทคโนโลยีหรือ Smart Farming โดยเกษตรกรต้องรู้รายขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ

เปลี่ยนจาก SMEs แบบเดิมไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง

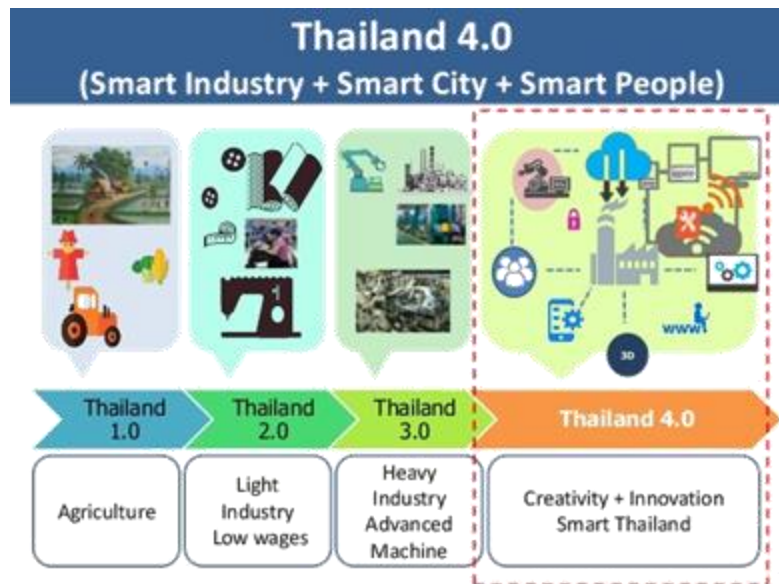
เปลี่ยนจากรูปแบบบริการแบบเดิมซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่บริการที่มีมูลค่าสูง

เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้และทักษะสูง

โมเดลของ Thailand 4.0 นั่นคือ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ซึ่งโมเดลนี้จะสำเร็จได้ ต้องใช้แนวทาง สานพลังประชารัฐ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาครัฐ ประชาชน สถาบันศึกษาและสถาบันวิจัยต่างๆ ประกอบกับการส่งเสริม SME และ Startup เพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมต้องมีโครงสร้างด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมที่มีคุณภาพ มีอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมประชากรมากที่สุด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทุกภาคส่วนได้อย่างไม่สะดุด

โครงสร้างของ ICT ก็จะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ เราจะก้าวข้ามผ่านกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่รายได้สูง ในยุค Thailand 4.0 ได้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายให้ได้ (ที่มา:<https://www.it24hrs.com/2017/thailand-4-0/>)

Thailand 4.0กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน 4 มิติ ดังนี้

- 1) ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็น “ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า” ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์
- 2) ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม เป็น “สังคมที่เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และฟื้นฟูความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคมให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง
- 3) การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” ควบคู่ไปกับการเป็น “คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง”
- 4) การรักษาสິงแวดล้อม เป็น “สังคมที่น่าอยู่” มี “ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศ” ควบคู่ไปกับการเป็น “สังคมคาร์บอนต่ำ” อย่างเต็มรูปแบบ

Thailand 4.0 ประกอบด้วย 5 วาระขับเคลื่อนสำคัญ

วาระที่ 1 การเตรียมคนไทย 4.0 เพื่อก้าวสู่โลกที่หนึ่ง

วาระที่ 2 พัฒนาคัลลัสเตอร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

วาระที่ 3 การบ่มเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

วาระที่ 4 การเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านกลไกของ 18 กลุ่มจังหวัด และ 76 จังหวัด

วาระที่ 5 บูรณาการอาเซียนเชื่อมประเทศไทยสู่ประชาคมโลก

1.3 ราชบุรีเมืองเกษตรสีเขียว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้โครงการเมืองเกษตรสีเขียว (Green Agriculture City) เป็นโครงการสำคัญ (Flagship Project) ของกระทรวงเกษตรฯ ที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในแต่ละพื้นที่ โดยชู 3 หัวใจสำคัญสู่การเป็นเกษตรสีเขียว คือ พัฒนาพื้นที่ พัฒนาสินค้า และพัฒนาคนอย่างบูรณาการครบทุกภาคส่วนและมีการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายจากจังหวัดที่มีศักยภาพและมีความโดดเด่นในการผลิตสินค้าเกษตรเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง รวม 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ หนองคาย ศรีสะเกษ ราชบุรี จันทบุรี และพัทลุง โดยเป็นตัวแทนของจังหวัดต้นแบบในแต่ละภาคของประเทศ เพื่อผลักดันให้เป็นเมืองเกษตรสีเขียว และพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงเกษตร สาระสำคัญของ 6 จังหวัดต้นแบบ ร่วมกันกำหนดพื้นที่ที่จะพัฒนาให้เป็นพื้นที่สีเขียว ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ดี เหมาะสม (Good Agricultural Practice) ให้ปลอดภัยจากสารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตร และใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิตสู่เศรษฐกิจการเกษตรสีเขียว (Green and Cool Agricultural Economy)

หัวใจสำคัญของการพัฒนาเมืองเกษตรสีเขียว คือ 1. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย ปราศจากมลพิษรอบกวน มีการจัดการของเสียอย่างเป็นระบบ 2. พัฒนาตัวสินค้าให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานด้านความปลอดภัย ไม่มีสารพิษตกค้าง มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต 3. พัฒนาคนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าที่มีคุณภาพ สามารถทำการผลิต และอาศัยอยู่ในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

“สิ่งสำคัญในการดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน คือ การส่งเสริม สนับสนุน การให้คำแนะนำ เพื่อพัฒนากระบวนการในการทำเกษตรกรรมให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพได้มาตรฐาน และเกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

“สิ่งสำคัญในการดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน คือ การส่งเสริม สนับสนุน การให้คำแนะนำ เพื่อพัฒนากระบวนการในการทำเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดห่วงโซ่การผลิตและการบริโภค และมีความปลอดภัย มีคุณภาพได้มาตรฐาน เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

(ที่มา:http://www.ddd.go.th/WEB_Greencity/6Greencity.html)

วิสัยทัศน์จังหวัดราชบุรี : เมืองเกษตรสีเขียว สังคมมีความสุข เศรษฐกิจมั่นคง

เมืองเกษตรสีเขียว พัฒนาระบบการผลิตในพื้นที่ในทุกกิจกรรมให้เป็นการผลิตที่ดีและเหมาะสมปลอดภัยจากสารเคมี ผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย โดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดความสมดุลของเกษตรกรรม โดยจัดให้มีกลไกการให้ความรู้ และขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ ด้านการตลาดส่งเสริมและพัฒนารวมกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน โดยพัฒนาให้มีการเชื่อมโยงกันตั้งแต่การรวบรวมผลผลิต การขนส่ง จนถึงผู้จำหน่ายผลผลิต

สังคมมีความสุข เป็นการอยู่ร่วมกันของประชาชนในจังหวัดอย่างสันติสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่เหมาะสม เข้าถึงระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุม มีการสืบทอดวัฒนธรรมอย่าง มีคุณค่า มีรายได้ที่เหมาะสมภายใต้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสวยงาม

เศรษฐกิจมั่นคง เป็นเศรษฐกิจที่พัฒนาที่ระเบิดจากข้างใน เพื่อการสร้างภูมิคุ้มกันและพึ่งตัวเองในสถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจ โดยการพัฒนาความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ในกลุ่มประชาชนและเกษตรกร และยกระดับเป็นการพัฒนาในสาขาการผลิตที่จะขับเคลื่อนมูลค่า GPP ของจังหวัด ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน คุณภาพผลผลิต และการบริการ ตลอดจนการบริหารการตลาดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อการปรับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดให้มั่นคง มีภูมิคุ้มกันในการขยายตัวต่อไป

2.บทวิเคราะห์

2.1 SWOTปัญหาภาคการเกษตร 5 ด้าน

- ดินดิน

จุดแข็ง (Strength : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
สภาพพื้นที่ดินเหมาะแก่การเกษตรทำให้ผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่มีปริมาณจำนวนมาก	1.สภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากการใช้สารเคมีในการทำเกษตร เกษตรกรขาดความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย 2.ปลูกพืชชนิดเดิมเป็นระยะเวลานานทำให้คุณภาพของดินลดลง
โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Theats : T)
1.มีหน่วยงานราชการที่ให้ความรู้ และส่งเสริมการปรับปรุงดินให้มีคุณภาพ	3.ประชาชนยังขาดความสนใจเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น

2.มียุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติที่รัฐบาลส่งเสริม 3.มียุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดราชบุรีมีโอกาสได้รับการสนับสนุนมาก 4.มีหน่วยงานด้านการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่	การแผ้วถางรุกพื้นที่ป่าไม้ ริมน้ำ และภูเขา 4.โครงสร้างดินเป็นดินทรายไม่เหมาะในการจัดทำสระกักเก็บน้ำ 5.สภาพพื้นดินมีความเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล 6.ที่ดินส่วนที่ทำการเกษตรเป็นที่ ไร่บ. สปก. และพื้นที่เขตอุทยาน
--	---

- ด้านน้ำ

จุดแข็ง (Strength : S) 1.มีแหล่งน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ที่อุดมสมบูรณ์ 2.เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร	จุดอ่อน (Weaknesses : W) 1.ประชาชนบางพื้นที่ยังขาดการบริหารจัดการน้ำ 2.ระบบประปาในพื้นที่ยังไม่ได้มาตรฐาน 3.ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทำการเกษตร 4.ช่วงฤดูฝนมีน้ำมากแต่ไม่สามารถกักเก็บไว้ใช้ได้เนื่องจากไม่มีพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ทำการเกษตร 5.พื้นที่บางส่วนเป็นลักษณะพื้นที่ลูกฟูกทำให้ไม่สามารถเจาะน้ำบาดาลได้
โอกาส (Opportunities : O) 1.ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิ องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ทางหลวงชนบท ชลประทาน ทรัพยากรน้ำ ฯ 2.มีหน่วยงานด้านการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่	อุปสรรค (Threats : T) 1.ภาคการเกษตรต้องอาศัยน้ำจากธรรมชาติ 2.หน่วยงานในท้องถิ่นได้รับจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการการพัฒนา

- ด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร

จุดแข็ง (Strength : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
------------------------	--------------------------

1.มีพืชผัก ผลไม้เป็นที่ต้องการของตลาด 2.ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรหลายอย่าง อาทิ การปลูกอ้อย การปลูกมันสำปะหลัง การทำสวนผลไม้และผัก การเลี้ยงโค การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงเป็ด ไก่ การเลี้ยงแพะและการเลี้ยงปลา และการรับจ้างทั่วไป 3.มีโรงสีข้าวชุมชนในพื้นที่	1.ประชาชนผู้ว่างงานขาดความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพเสริม 2.การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เป็นระบบ 3.ไม่มีการวางแผนในการปลูกพืชและประกอบอาชีพ 4.ประชาชนในพื้นที่ยังขาดทักษะการประกอบอาชีพและความรู้ด้านการตลาด 5.ขาดแหล่งจำหน่ายสินค้าชุมชนด้านการเกษตร 6.เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม 7.เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ และการวางแผนการจัดการผลิตผลทางการเกษตร
โอกาส (Opportunities : O) 1.รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสินค้าการเกษตร 2.จังหวัดราชบุรีมีนโยบายส่งเสริมสินค้าเกษตรและการค้าชายแดน 3.มีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน	อุปสรรค (Theats : T) 1.สภาพอากาศและภัยธรรมชาติที่แปรปรวน 2.ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน
โอกาส (Opportunities : O) 4.การส่งเสริมสินค้าเกษตรและการค้าชายแดนเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดราชบุรีโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดมีมาก 5.มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศพม่าสามารถทำการค้าชายแดนได้ 6.หน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดราชบุรีให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน 7.มีตลาดคนเดิน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมู่ที่ 2 8.มีสหกรณ์โคนมขอนแก่นรับซื้อผลผลิตนํ้านมจากเกษตรกรในพื้นที่	อุปสรรค (Theats : T) 3.ผลกระทบจากระบบการค้าเสรีทำให้เศรษฐกิจชุมชนหรือสินค้าที่ชาวบ้านผลิตกันเองในชุมชนไม่สามารถแข่งขันกับธุรกิจรายใหญ่ได้ 4.โดนกดราคาราผลผลิตจากพ่อค้าคนกลาง

- ด้านสิทธิประโยชน์ของเกษตรกร

จุดแข็ง (Strength : S) 1.ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลมีพื้นฐานในการทำ การเกษตร 2.ประชาชนมีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเองโดยที่รัฐจัดสรรให้	จุดอ่อน (Weaknesses : W) 1.การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรบางพื้นที่ไม่ทั่วถึง 2.เกษตรกรบางรายไม่มีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง 3.พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราชพัสดุ และอยู่ในเขต ป่าสงวนทำให้ประชาชนไม่มีความมั่นใจ
โอกาส (Opportunities : O) 1.มีหน่วยงานภาครัฐที่ให้การสนับสนุนเรื่องเงินทุนการ กู้ยืม 2.มีศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์เขาสน 3.มีศูนย์เพาะเลี้ยงแกะและแพะ 4.มีศูนย์ถ่ายทอดการเกษตร	อุปสรรค (Theats : T) 1.ราคาวัสดุที่ใช้ในการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงตาม สภาพทางเศรษฐกิจ

- ด้านหนี้สินของเกษตรกร

จุดแข็ง (Strength : S) 1.เกษตรกรมีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ในการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	จุดอ่อน (Weaknesses : W) 1.งบประมาณและเงินทุนต้องกู้ยืมจากสถาบันที่มีอัตรา ดอกเบี้ยสูง
โอกาส (Opportunities : O) 1.มีกองทุนกู้ยืมเพื่อเกษตรกรรายย่อยโดยมีอัตรา ดอกเบี้ยที่ถูกลง 2.การยึดหลักทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีพ และการประกอบอาชีพ	อุปสรรค (Theats : T) 1.ราคาปัจจัยการผลิตแปรผันตามสภาวะทางเศรษฐกิจ 2.เทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่พัฒนาเร็วเกินไปซึ่งประชากร บางกลุ่มไม่สามารถปรับตัวทัน

สรุปภาพรวมของตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง

ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เป็น 1 ใน 6 ตำบลของอำเภอจอมบึง โดยสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายและหิน และที่ลาดเชิงเขา ซึ่งเหมาะแก่การปลูกพืชไร่และพืชสวน (มันสำปะหลัง, อ้อย และสับปะรด,ยางพารา,กล้วยน้ำหว่า,มะละกอ,ฝรั่งกิมจู) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร มีอ่างเก็บน้ำ บ่อบาดาล และสระน้ำ ในทุกหมู่บ้าน แต่มักประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ผลผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่จะส่งขายที่ตลาดศรีเมือง ซึ่งเป็นตลาดกลางค้าส่งผักที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก

สถานการณ์ด้านการเกษตรของตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง ยังเป็นการทำการเกษตรแบบเดิม เกษตรกรในพื้นที่ยังไม่มีมีการปรับเปลี่ยนยังปลูกพืชซ้ำๆ และเหมือนเดิม ยังขาดการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาการเกษตรในการนำนวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้

จุดเด่นของตำบลรางบัว

- 1.ตำบลรางบัวเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิทุกหมู่บ้าน และมีโรงสีในพื้นที่เพื่อการแปรรูป
- 2.มีสายพันธุ์ข้าวพื้นเมือง (พันธุ์เหลืองชุมพล)
- 3.มีเลี้ยงปศุสัตว์ทุกหมู่บ้าน(สุกร,โคขุน,โคพื้นบ้าน,แกะ,แพะ,ไก่ชนพันธุ์พื้นเมือง)
- 4.มีผลผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน (ผ้าจก,ผลิตภัณฑ์รากไม้,เครื่องทองเหลือง)
- 5.มีผู้นำชุมชนที่ดีที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่

จุดอ่อนของตำบลรางบัว

- 1.เกษตรกรขาดความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- 2.เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ และการวางแผนการจัดการผลิตผลทางการเกษตร
- 3.เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญของการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเกษตรกร ยังคงทำการเกษตรแบบรายเดี่ยว
- 4.ประชาชนผู้ว่างงานขาดความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพเสริม

บทที่ 3

ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

1.ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของตำบลรางบัว

1.1 วิสัยทัศน์

“แหล่งผลิตพันธุ์ท้องถิ่นหลากหลาย มากมายผลผลิตทางการเกษตร”

1.2 พันธกิจ

- ด้านที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร
- ด้านที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร
- ด้านที่ 3 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร
- ด้านที่ 4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตรและการสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการด้าน
กองทุนการเกษตร

1.3 ยุทธศาสตร์

- ด้านที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร
กลยุทธ์
 - 1) การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้พร้อมจัดหาตลาดในการจำหน่ายผลผลิตทาง
การเกษตร
 - 2) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3) ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านการเกษตรกรรม
- ด้านที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร
กลยุทธ์
 - 1) การส่งเสริม พัฒนา และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน
เพื่อให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของ
ตนเองอย่างทั่วถึง
 - 2) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
 - 3) การอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และ
ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร
 - 4) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่
เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบ
การเกษตร

- ด้านที่ 3 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร
กลยุทธ์
- 1) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร
 - 2) การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิต
 ทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพ ระหว่าง
 เครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและเอกชน
- ด้านที่ 4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตรและการสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการด้าน
 กองทุนการเกษตร
กลยุทธ์
- 1) การเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงแหล่งทุนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
 - 2) การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับ
 การช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน

บทที่ 4

แผนงานและโครงการ

1.รายละเอียดโครงการพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

ยุทธศาสตร์ด้านที่ 1การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร

1.1 การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้พร้อมจัดหาตลาดในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
1.การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่มีอำนาจต่อรองด้านราคาผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและ	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สจ.รบ.
2.โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	เพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางจำหน่ายสินค้าทางเกษตรเพิ่มขึ้น	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/		1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สจ.รบ.

1.2 สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
การส่งเสริม อบรมให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีพ	เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้ และมีจิตสำนึกการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีพ	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรนำ ความรู้มาใช้ในการ ประกอบ อาชีพและมี ความยั่งยืน	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.

3) ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านการเกษตรกรรม

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
การอบรมให้ความรู้การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกร	เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เพิ่มเติมและการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกร	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรนำ ความรู้มาใช้ในการ ประกอบ อาชีพและมี ความยั่งยืน	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.

ยุทธศาสตร์ด้านที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร

2.1 การส่งเสริม พัฒนา และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรรมมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน

เพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
1.เสริมสร้างให้ความรู้การคุ้มครองสิทธิและการพิทักษ์สิทธิเพื่อที่ดินทำกิน	เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการคุ้มครองสิทธิและการพิทักษ์สิทธิเพื่อที่ดินทำกินอย่างต่อเนื่อง	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการคุ้มครองสิทธิและการพิทักษ์สิทธิเพื่อที่ดินทำกินมากขึ้น	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.
2.อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางดินจากการใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลง	1.เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดพิษทางดินจากการ	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ	1.หน่วย งานท้องถิ่น

	ใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง							
โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
(ต่อ)	2.เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ประชาชนลดเลิกการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงเพื่ออนุรักษ์ดิน						การลดพิษทางดินจากการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงเพิ่มมากขึ้น	2.หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.

2.2 การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
1.โครงการพัฒนาแหล่งน้ำหนองดินแดง	เพื่อจะได้มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรรมมีน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตรได้ทุกฤดูกาล	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.
2.โครงการวางท่อส่งน้ำอ่างโป่งแป้ง	เพื่อจะได้มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรรมมีน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตรได้ทุก	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน

							ฤดูกาล	ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.
3.โครงการขุดลอกห้วย เขาควาย หมู่ที่ 5	เพื่อจะได้มีแหล่งน้ำไว้ใช้ใน ฤดูแล้ง	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรรมน้ำ เพื่อใช้ในการทำ การเกษตรได้ทุก ฤดูกาล	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.

2.3 การอนุรักษ์ พันธุ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
1.การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	เพื่อรักษาและฟื้นฟูป่า ชุมชนให้มีสภาพความเป็น ป่าที่สมบูรณ์สืบไป	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรเห็น คุณค่าของป่าไม้ เพิ่มมากขึ้น	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.

2.โครงการรณรงค์และให้องค์ความรู้เกี่ยวกับผลเสียของไฟฟ้า	เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ และผลเสียของไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกร ตระหนักถึง ผลเสียของไฟฟ้า	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภ.จ.รบ.
---	--	---	---	---	---	---	---	---

2.4 การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
เพิ่มองค์ความรู้และสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งการประกอบอาชีพเกษตรกรมากยิ่งขึ้น	เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรมากยิ่งขึ้น	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/		1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภ.จ.รบ.

ยุทธศาสตร์ด้านที่ 3 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร

3.1 การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
ส่งเสริมและให้ความรู้การแปรรูป	1.เพื่อสร้างมูลค่าผลผลิต	ตำบลรางบัว	/	/	/	/		1.หน่วย

รูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น	ทางการเกษตรให้สูงขึ้น 2.เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นโดยปรับเปลี่ยนจากการทำการเกษตรที่ขายผลผลิตในรูปวัตถุดิบที่ได้ราคาต่ำเป็นการทำเกษตรอุตสาหกรรมที่มีการเชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาดอย่างครบวงจร	อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี						งานท้องถิ่น 2.หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 3.สภ.รบ.
--	---	----------------------------	--	--	--	--	--	--

3.2 การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด

และการบริโภคเพื่อการยังชีพ ระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและเอกชน

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่มีองค์ความรู้และสามารถนำองค์ความรู้มาแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีราคาสูงขึ้น	ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/	เกษตรกรในพื้นที่มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 3.สภ.รบ.

ยุทธศาสตร์ด้านที่ 4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตรและการสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการด้านกองทุนการเกษตร

4.1 การเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงแหล่งทุนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
ประชาสัมพันธ์การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อใช้หมุนเวียนภาคการเกษตร	เพื่อให้เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร รับรู้ข้อมูลข่าวสารของการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/		1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.

4.2 การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและ

ลดการซ้ำซ้อน

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พ.ศ.				ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
อบรมให้องค์ความรู้การเข้าถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียน และกองทุนต่างๆที่ช่วยเหลือเกษตรกร	เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้เกี่ยวกับเงื่อนไขขั้นตอน วิธีการที่เอื้ออำนวยให้เกษตรกรเข้าถึงกองทุนต่างๆโดยสะดวก และรวดเร็วอย่างทั่วถึง	ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	/	/	/	/		1.หน่วย งานท้องถิ่น 2.หน่วยงาน ภาครัฐที่ เกี่ยวข้อง 3.สภจ.รบ.